

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa

o stave zabezpečenia a realizácii celoslovenského testovania žiakov 5. ročníka v základných školách v školskom roku 2017/2018 v SR

Inšpekcie s cieľom zistiť stav zabezpečenia a realizácie celoslovenského testovania žiakov 5. ročníka boli vykonané v **121** základných školách, z nich bolo **108** štátnych, **8** cirkevných a **5** súkromných škôl. S vyučovacím jazykom slovenským bolo **111** škôl, s jazykom maďarským **9** a s vyučovacím jazykom ukrajinským **1** subjekt.

Monitoring sa v školách cielene zameral na písomnú formu testovania predmetov *matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra* v skupinách intaktných žiakov. Školskí inšpektori kontrolovali organizačné zabezpečenie testovania žiakov v papierovej forme a dodržanie pokynov pre výber školských koordinátorov i administrátorov.

Vo vybraných školách sa z celkového počtu **4 330** evidovaných žiakov 5. ročníkov testovania zúčastnilo **3 784**. Administrácie testov sa nezúčastnilo **546** žiakov, z nich **232** zo zdravotných a rodinných dôvodov, **78** z dôvodu zdravotného znevýhodnenia a **120** žiakov sa vzdelávalo v školách v zahraničí a dôvodom neúčasti **4** žiakov bolo podľa vyjadrenia učiteľov záškoláctvo. Zákonní zástupcovia dôvod neprítomnosti **112** žiakov neoznámili celkovo v 18 kontrolovaných subjektoch, z nich sa v jednej ZŠ¹ testovania nezúčastnilo **57** žiakov a v ďalšej² **16** žiakov. V ostatných 16 školách bol počet žiakov, ktorí sa bez udania dôvodu testovania nezúčastnili, 1 až 6.

K príprave a k organizačnému zabezpečeniu administrácie testov pristupovali riaditelia kontrolovaných škôl prevažne zodpovedne. Výber 130 školských koordinátorov a 485 administrátorov sa realizoval väčšinou v zmysle určených pokynov. V **6 %** škôl nedodržali kritériá výberu administrátorov a v **2,5 %** škôl nezabezpečili ich školenie v stanovenom termíne.

Pokyny vypracované NÚCEM-om týkajúce sa prípravnej fázy testovania takmer vo všetkých školách školskí koordinátori akceptovali a dodržali. Zistené nedostatky v **4 %** subjektov súviseli s nevypracovaním zoznamov žiakov a zasadacích poriadkov alebo s nedôsledným vyplnením údajov v záhlaví OH či s nezverejnením harmonogramu testovania.

Zásielky testov z matematiky, zo slovenského jazyka a literatúry a z maďarského jazyka a literatúry boli do škôl dodané neporušené. V zásielke pre ZŠ³ chýbali 3 testy z *matematiky* a 1 zo *slovenského jazyka a literatúry* (testy kopírovaním doplnili) a v zásielke druhej ZŠ⁴ nebol 1 test z *matematiky* úplný.

Koordinátori takmer vo všetkých subjektoch dodržali harmonogram otvárania a kontroly testových zásielok i pokyny ich ukladania v zabezpečenom priestore u riaditeľa školy a tiež časový harmonogram testovania. V **6 %** škôl sa vyskytli nedostatky súvisiace s podcenením organizačného zabezpečenia testovania, ktoré nemali významný vplyv na objektivnosť jeho priebehu. V 5 školách po otvorení zásielok a rozdání testov nezabali zvyšné testy do určenej obálky, testy ostali buď voľne uložené v kancelárii riaditeľa školy alebo ich odniesli administrátori do tried, v ktorých testovali žiakov.

¹ ZŠ, I. Krasku 341/1, Trebišov

² ZŠ Ferenc Kazinczy s VJM, Tornaľa – Kazinczy Ferenc Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, Tornaľa Mierová 45, Tornaľa

³ ZŠ, Nevädzová 2, Bratislava

⁴ ZŠ s MŠ Samuela Timona, Trenčianska Turná

Administrácia testov sa realizovala vo vhodne upravených priestoroch tried. Školskí inšpektori kontrolovali priebeh administrácie testov z *matematiky*, z *slovenského jazyka a literatúry* a z *maďarského jazyka a literatúry* v **251** skupinách. V triedach zabezpečovali dozor okrem administrátorov aj učitelia z iných základných škôl poverení vykonávať externý dozor. Pri kontrole objektívnosti priebehu testovania sa riadili určenými pokynmi. Realizácia administrácie testov sa uskutočnila bez rušivých momentov. Žiaci pracovali prevažne samostatne, vzájomne sa nerušili. Počas prestávok bol zabezpečený dôsledný pedagogický dozor. Po ukončení testovania školskí koordinátori a administrátori v **98 %** škôl pripravili v súlade s určenými inštrukciami spätné zásielky a vyplnili Protokol o priebehu testovania žiakov 5. ročníka ZŠ.

Štátna školská inšpekcia v 9 % škôl⁵ zistila nedostatky súvisiace s porušením pokynov vypracovaných NÚCEM-om k administrácii testov. Riaditeľom škôl uložila opatrenia smerujúce k zabezpečeniu dôsledného dodržiavania pokynov pre školských koordinátorov či administrátorov vypracovaných NÚCEM-om. Nedostatky zistené v **9 %** škôl súviseli najmä s nedôsledným oboznámením sa koordinátorov a administrátorov s príslušnými pokynmi

- nerešpektovanie kritérií výberu administrátorov
- neurčenie náhradných administrátorov
- nevypracovanie zoznamov žiakov a zasadacieho poriadku
- nezabalenie zvyšných testov do určenej obálky
- nepodpísanie obálky riaditeľom školy a školskou koordinátorkou
- neposkytnutie komplexných informácií k organizácii a priebehu testovania
- neoznačenie papiera na pomocné výpočty pečiatkou školy
- nezabezpečenie striedania ekvivalentných foriem testov
- neúplné zadanie pokynov žiakom týkajúcich sa práce s odpoveďovými hárkami, s testmi, s pomocnými papiermi (nevysvetlenie postupu riešenia úloh; neposkytnutie času na oboznámenie sa s testom...)
- používanie nepovolených učebných pomôcok
- nevykonávanie objektívneho dozoru (zasahovanie administrátorky do riešenia testu)
- príprava spätnej zásielky bez prítomnosti školskej koordinátorky, externého dozoru a administrátorov testu

Iné zistenia súvisiace s predmetom školskej inšpekcie

- V ZŠ⁶ upozornil externý dozor riaditeľa školy na skutočnosť, že v skupine 02 pri testovaní slovenského jazyka a literatúry 2 žiačky nedodrжали zasadací poriadok.
- Riaditeľka ZŠ⁷ zabalila do spätnej zásielky aj neoddelené originály a kópie OH z *slovenského jazyka a literatúry*. Zásielku neotvárala a o probléme informovala NÚCEM.
- V ZŠ⁸ nebol v priebehu testovania prítomný určený externý dozor. Okresný úrad v sídle kraja vzniknutý problém odôvodnil zlyhaním komunikácie s riaditeľom školy, ktorý mal externý dozor vymenovať.

⁵ CZŠ sv. Jána apoštola s VJM – Szent János Magyar Tannyelvű Egyházi Alapiskola, Trhovisko č 1, Dunajská Streda – Dunaszerdahely; ZŠ s MŠ, Bananská 46, Banka; ZŠ, Smetanov háj 286/9, Dunajská Streda; ZŠ Ferenc Kazinczyho s VJM, Tornaľa – Kazinczy Ferenc Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola Tornaľa, Mierová 45, Tornaľa; ZŠ, Povina 32; ZŠ, Krajná Poľana 38; ZŠ, Medzany 182; ZŠ s MŠ, Hrabkov 159; ZŠ, Prostějovská 38, Prešov; ZŠ s MŠ, Trhovište 50; ZŠ I. Krasku 341/1, Trebišov; ZŠ s MŠ, Bežovce 417

⁶ ZŠ, Smetanov háj 286/9, 929 01 Dunajská Streda

⁷ ZŠ Vilka Šuleka, Školská 165, Hlohovec

⁸ ZŠ s VJM – Alapiskola, Komenského 21, Nesvady – Naszvad

Odporúčania a podnety MŠVVaŠ SR

- realizovať testovanie žiakov aj elektronickou formou

NÚCEM

- nepožadovať zmenu administrátorov testovania každý školský rok (riaditelia škôl z viacerých objektívnych dôvodov nedokážu dodržať stanovené kritériá výberu administrátorov)
- v Pokynoch pre školských koordinátorov k testovaniu žiakov 5. ročníka ZŠ v časti č. 16. Zber a uloženie OH počas testovania *doplniť* povinnosť vyhotoviť zo školenia administrátorov prezenčnú listinu a pokyn nekumulovať funkciu školského koordinátora s funkciou administrátora
- v Pokynoch pre administrátorov k testovaniu žiakov 5. ročníka ZŠ a v Pokynoch pre administrátorov k testovaniu žiakov 5. ročníka ZŠ – žiakov so zdravotným znevýhodnením v časti 14. Pokyny k testovaniu *preštylizovať* bod č. 15 tak, aby zanikla povinnosť zapisovať postup riešenia duplicitne do testu z matematiky (na voľné miesta pri jednotlivých úlohách) a rovnako aj do papiera na pomocné výpočty